

ELEKTROPRIJENOS BIH ЕЛЕКТРОПРЕНОС БИХ

Broj: JN-OP-450-9/2023

Datum: 23.08.2023. godine

PREDMET: Pojašnjenje tenderske dokumentacije

U sjedištu Ugovornog organa dana 17.08.2023. godine, pod brojem protokola: JN-OP-450-7/2022, kao i JN-OP-450-8/2022 zaprimljeni su Zahtjevi za pojašnjenje tenderske dokumentacije, broj: JN-OP-450-6/2022 u postupku javne nabavke: Nabavka zaštitno-upravljačkih uređaja, dostavljen od strane privrednog subjekta Elcom d.o.o. Tuzla, u kome se traže sljedeća pojašnjenja:

U zahtjevu za pojašnjenje JN-OP-450-7/2023 traži se:

U tenderskoj dokumentaciji (tačka 15.2) se zahtijeva:

„c) Ovlašćenje proizvođača (ili ovlaštenje kancelarije proizvođača), ili ovlaštenog distributera ponuđene opreme, da je ponuđač ovlašten da ponudi, isporuči i ugradi opremu tog proizvođača. Na ovlaštenju mora biti naveden naziv Ugovornog organa, naziv i broj nabavke.“

Što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Naime na postavljeno pitanje:

„Je li u skladu sa članom 49 Zakona moguće tražiti autorizaciju proizvođača ili ovlaštenog distributera?“

Odgovor Agencije za javne nabavke postavljen je na stranici Agencije dana 26.05.2015 i glasi:

„Ne, jer član 49. Zakona ne predviđa niti u jednoj odredbi bilo kakve autorizacije ili certifikate. Tzv. Autorizacija proizvođača ili dokaz da ponuđač ima ovlaštenje od proizvođača može biti opravdana samo u izuzetnim slučajevima, odnosno ako je materijalnim zakonom ili prirodom predmeta nabave to opravdano. Dosadašnji stav je bio da se to može samo tražiti za specijalne robe odnosno robe pod posebnim režimom a nikako za robe široke potrošnje.“

Analizirajući čl. 49 stav (1) tač. od a) do f) ovlaštenje proizvođača (ili generalnog distributera) ovaj uslov se može podvesti jedino moguće pod b): opis tehničke opremljenosti i osposobljenosti, s naglaskom na „osposobljenosti“ jer ovlaštenje (autorizacija) zapravo znači da je proizvođač osposobio ponuđača da rukuje određenom robom od preuzimanja do isporuke (jer se radi o robi za koju je nužno imati poseban režim skladištenja i distribucije) te da je proizvođač u konačnici neće osporavati kvalitetu robe ili eventualne greške iz razloga što su kupljeni od neovlaštenog ponuđača koji nije provjeren od strane njega.“

U rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-03-07-1-857-6/16 od 08.09.2016 godine na stranici 8/10 paragraf 4 navedeno je:

„Pored toga, za ovaj ugovorni organ je sporno i protuzakonito zahtijevati dostavljanje autorizacije proizvođača opreme kojom ponuđač nudi njegovu opremu u predmetnoj nabavci.“

U rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-03-07-1-1392-8/19 od 04.07.2019 godine na stranici 29/34 paragraf 4 navedeno je:

„Elektroprenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka IB: 4402369530009

78000 Banja Luka, Marije Bursać 7a,
Tel. +387 51 246 500, Fax: +387 51 246 550

Operativna područja:

Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla

MB: 11001416

BR: 08-50.3.-01-4/06

Ministarstvo pravde BiH

Sarajevo

Korisničke banke i brojevi računa

UniCredit Bank a.d. B. Luka 5510010003400849

1610450028020039

Raiffeisen Bank 5672411000000702

Sberbank a.d. 5550070151342858

Nova Banka a.d. 1320102011989379

NLB Banka

„Naime, u članu 48 i 49 Zakona o javnim nabavkama nigdje nije propisano da ugovorni organ može zahtijevati od ponuđača ovlaštenje/autorizaciju koja mora biti izata od strane proizvođača.“

U rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-01-07.1-1793-6/19 od 01.08.2019 godine na stranici 16 navedeno je:

„U vezi prvog žalbenog navoda ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ u svom izjašnjenju broj:03-4-63-38736/2019 od 05.07.2019 godine naveo da:

„Žalbenim navodom 1 žaljitelj traži brisanje zahtjeva navedenog u tabeli 2 dokumentacija,

koju je potrebno dostaviti uz ponudu u svrhu tehničke ocjene ponuda, tj. „potrebnoo je izmijeniti tendersku dokumentaciju na način da se briše zahtjev za dostavom „Ovlaštenje proizvođača robe/autorizaciju proizvođača opreme iz tenderske dokumentacije. Stav ugovornog ogana je da je predmetni žalbeni navod žalioca osnovan.“

U skladu s tim potrebno je citirani zahtjev tenderske dokumentacije brisati.

U zahtjevu za pojašnjenje JN-OP-450-8/2023 traži se:

Tenderskom dokumentacijom je traženo:

„Uspješno iskustvo ponuđača u izvršenju minimalno jednog ugovora u vrijednosti ne manjoj od 180.000,00 KM bez PDV-a, koji je za predmet imao nabavku zaštitno-upravljačkih uređaja (releja), u posljednje tri (3) godine (računajući od dana objave obavještenja o nabavci) ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine.

Ugovorni organ neće priznati iskustvo u realizaciji više ugovora čija je zbirna vrijednost 180.000,00 KM bez PDV-a.“

Tenderskom dokumentacijom se traži samo identično „isto“ iskustvo dok nije specificirano „slično iskustvo“ za što Zakon ostavlja prostor.

Član 49 stav 1) pod a) definiše da se kao dokaz može zahtijevati „spisak izvršenih ugovora a koji su u vezi s predmetnom nabavkom“. Pojam „a koji su u vezi s predmetnom nabavkom“ ukazuje da sličan ugovor treba biti u vezi sa predmetom nabavke ali ne identičan istoj.

Apsolutno je neosnovano usko i ograničeno zatvaranje uslova za tehničku i profesionalnu sposobnost, kada ponuđači mogu i dostavom referenci za kompleksnije projekte dokazati da imaju iskustvo u vezi sa predmetnom nabavkom.

Dakle, pri pripremi zahtjeva tenderske dokumentacije, zahtjev za kvalifikaciju treba biti srazmjernan predmetu nabavke u pogledu kompleksnosti ali ne i neosnovano ograničavajući.

U slučaju kao što je ovaj Ured za razmatranje žalbi navodi sljedeće u rješenju broj: JN2-03-07-1-3647-7/21 od 03.02.2022.

„U kontekstu navedenog, ovaj organ ističe da ugovorni organ može zahtijevati dokaz o izvršenju istog ili sličnog ugovora kao što je predmet nabavke. Međutim u konkretnom slučaju ugovorni organ u Tenderskoj dokumentaciji navodi da traži dokaz o izvršenju sličnog ugovora koji podrazumijeva održavanje sistema upravljanja ili sistema turbinske regulacije za hidro agregate snage veće od 10 MW, a iz tehničke specifikacije nesporno proizilazi da je predmet nabavke održavanje sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije hidro agregata i pomoćnih agregata, iz čega se zaključuje da je ugovorni organ pod pojmom „slično“ tražio zapravo isti ugovor kao što je predmet nabavke. S tim u vezi, ovaj organ ističe da i sam

ugovorni organ konstatuje da ne može prihvatiti referencu za termički agregat jer je tenderska dokumentacija propisana za hidro agregat, što upućuje na činjenicu daje ugovorni organ sam sebi kontradiktoran, jer u tenderskoj dokumentaciji navodi da traži uspješno iskustvo u realizaciji sličnih ugovora kao što je predmet nabavke, a iz izjašnjenja na žalbu i odgovora na postavljeno pitanje proizilazi da je isključiv u zahtjevu da ponuđač ima uspješno iskustvo na održavanju sistema upravljanja za hidro agregate. Pri tome se napominje da ovaj organ ne spori ugovornom organu mogućnost da traži uspješno iskustvo u realizaciji istih ili sličnih

ugovora, ali ako definiše pojam „sličnih ugovora“, onda ugovorni organ mora definisati isti na način da su ti ugovorni slični predmetu nabavke, a ne može biti isključiv. Stoga ovaj organ smatra da ugovorni organ pojam slično nije definisao na način da prihvata uspješno iskustvo u realizaciji sličnih ugovora, zbog čega se navod žalitelja cijeni osnovanim.“

Jednako je izneseno i u Rješenju Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-03-07-1-1411-8/22 od 01.07.2022 u kojem se navodi:

„Ono što je sporno, a na što i žalitelj osnovano ukazuje je da ugovorni organ smatra „ispovrsnom robom robu koja je specifikirana u obrascu za cijenu ponude i tehničkim specifikacijama“. Praktično je nemoguće ispuniti tako definisan uslov, jer se ne može desiti da postoji identična tehnička specifikacija predmetnoj. U pogledu definisanja slične robe, ovaj organ naglašava da nije u skladu sa citiranim odredbama Zakona i Uputstva zahtijevati istu ili sličnu robu, nego uspješno iskustvo na izvršenju istih ili sličnih ugovora. Tako je ugovorni organ bio dužan definisati šta smatra ugovorom sličnim predmetu nabavke. Takođe je bitno napomenuti da je predmet nabavke: nabavka i ugradnja crpki, te da tehnička specifikacija uključuje i nabavku i druge robe pored tri crpke, te inženjerske, mašinske i druge radove, pa da nije u skladu s odredbom člana 7. Uputstva propisati da je slična roba pumpe koje po izvedbi i karakteristikama snage i visine dizanja nisu manje vrijednosti od opisanih u tehničkom opisu i obrascu za cijenu ponude. Ugovorni organ može navesti samo šta smatra iskustvom sličnim predmetu nabavke a ne može na način kako je to učinio u napomeni osporene tačke propisati šta je slična roba. Imajući u vidu da postavljeni uslov u osporenoj tački tenderske dokumentacije nije na adekvatan način definisao šta se smatra uspješnim iskustvom u realizaciji istog ili sličnog ugovora kao što je predmet nabavke, ovaj organ cijeni navod žalitelja osnovanim.“

Stav Ureda za razmatranje žalbi iznesen u rješenju JN2-01-07-1-674-8/17 od 16.11.2017. je: „Ovaj organ ne spori da Ugovorni organ ima diskreciono pravo da propisuje uslove koje ponuđači moraju ispunjavati međutim ugovorni organ je u obavezi da poštujući zakonske odredbe definiše uslove te svako dodatno postrožavanje uslova u odnosu na zakonske odredbe ne smije usložnjavati postupak obzirom da ponuđačima se treba omogućiti da nesmetano učestvuju u postupku pogotovo ako uzmemo u obzir da ugovorni organ ničim nije dokazao da samo ovakvim definisanjem spornog uslova ponuđači će moći dokazati uspješno iskustvo, obzirom da je ovakav način definisanja uslova neuobičajan i strožiji u odnosu na zakonske odredbe. Pri tome ugovorni organ nije pružio osnovano obrazloženje koje bi upućivalo usljed kojih konkretno okolnosti, kojih dokazanih specifičnosti postupka je postupio na navedeni način, šta je specifičnost nabavke, pa da je postupio na drugačiji način u odnosu na uobičajnu postavku zahtjeva/dokaza u vezi sa tehničko profesionalnom kvalifikacijom ponuđača, zbog čega bi samo takav zahtjev jedino mogao zadovoljiti ugovorni organ pri ocjeni uspješnosti ponuđača u tehničko profesionalnom smislu, te u konačnici, na bazi kojih konkretnih analiza tržišta predmeta nabavke, je došao do zaključka da prilično složene i neuobičajne zahtjeve može nesmetano ispuniti dovoljan odgovarajući broj ponuđača da bi takva nabavka ostvarila svoju svrhu te da je navedeni zahtjev nesmetano tehnički ostvariv.“

„Elektroprenos Bosne i Hercegovine“ a.d. Banja Luka IB: 4402369530009

78000 Banja Luka, Marije Burać 7a,
Tel. +387 51 246 500, Fax: +387 51 246 550

Operativna područja:
Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla

MB: 11001416

BR: 08-50.3.-01-4/06

Ministarstvo pravde BiH
Sarajevo

Korisničke banke i brojevi računa

UniCredit Bank a.d. B. Luka 5510010003400849

Raiffeisen Bank 1610450028020039

Sberbank a.d. 5672411000000702

Nova Banka a.d. 5550070151342858

NLB Banka 1320102011989379

Nadalje nejasno je zbog čega se navodi zahtjev „Ugovorni organ neće priznati iskustvo u realizaciji više ugovora čija je zbirna vrijednost 180.000,00 KM bez PDV-a.“ Kada je zakon u članu 49 jasno ostavio prostor za dostavu vuše ugovora a ne samo jednog. Suštinski vrijednost ugovora ne predstavlja mjeru kvaliteta ugovora. Samo sa porastom cijena koje su očigledne u posljednje tri godine za isti predmet nabavke prije tri godine, cijena danas je znatno veća, pa bi tako ponuđač koji je iste uređaje isporučio prije tri godine bio po osnovu vrijednosti odbačen zbog inflacije što nema suštinski značaj za kvalifikaciju ponuđača nego isključivo

predstavlja formalnu barijeru za nuđenje u postupku. Nadalje i ponuđač koji je u periodu od tri godine imao 3 ugovora istog predmeta nabavke svaki po vrijednosti od 60.000KM ne može nuditi u postupku iako suštinski posjeduje kompetencije za realizaciju ugovora ali formalno se ograničava da učestvuje čime se značajno i neopravdano umanjuje konkurencija u postupku nabavke.

Uvažavajući sve naprijed navedeno, potrebno je izmjeniti tenderski zahtjev na način da realizacija „sličnog ugovora“ podrazumjeva onaj „koji je za predmet imao nabavku ROBE“ Postavljenim zahtjevom, ugovorni organ direktno krši član Član 3. (Opći principi) Zakona o javnim nabavkama:

„(1) Ugovorni organ dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.“

Ugovorni organ u zakonski ostavljenom roku, shodno članu 56. stav (2) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 39/14) daje odgovore sa pojašnjenjem kako slijedi:

1. Ugovorni organ u potpunosti ostaje pri uslovima koji su dati u navedenoj Tenderskoj dokumentaciji.

S poštovanjem,

Predsjednik Komisije za
JN-OP-450/2023

Sadin Pačavar